

Утвърждавам: .....

Ваня Цанева

Директор на ЧДГ „Пух и Йори – Велико Търново“

Приет от Педагогически съвет

с Протокол № ...1 от ...12.09.24г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС

В ЧАСТНА ДЕТСКА ГРАДИНА „ПУХ И ЙОРИ – ВЕЛИКО ТЪРНОВО“

ВЪВЕДЕНИЕ

Чл. 1. (1) Етичният кодекс се издава на основание чл. 175, ал. 1 от ЗПУО, чл. 11, ал. 1, ал. 2. т. 1,2 от ЗФУКПС, в сила от 1.01.2014 г., обнародван в ДВ, бр. 43 от 7.06.2016 г.

(2) Етичният кодекс се създава и приема с участието на Педагогическия съвет на детската градина.

Чл. 2. Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на педагогическия, непедagogическия, административния персонал, медицинските лица и всички работещи в ЧДГ „Пух и Йори – Велико Търново“ и родителите на записаните деца.

Чл. 3. Етичният кодекс има за цел:

1. Да представя основните морални ценности и принципи, които работещите и родителите трябва да знаят и спазват на практика: етичност, взаимно зачитане, уважаване на личното и професионалното достойнство, коректност, екипност;
2. Да утвърди волята и стремежа на работещите и родителите за етичност в практическата им дейност за постигане целите на организацията: сътрудничество, взаимопомощ при обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането на децата;

3. Да подпомогне работещите с деца в решаването на етичните дилеми, които те срещат на практика.
4. Да очертае моралната отговорност на работещите с деца към детето, семейството, помежду им и към обществото.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 4. Работещите с деца и родители изпълняват своите функции като се ръководят от основните ценности и принципи:

1. Детето е висша ценност;
2. Детството е изключително важен период от живота на човека;
3. Семейството е най-естествената среда за развитие на детето;
4. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност;
5. Ориентираност към интереса и мотивацията на детето;
6. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете;
7. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
8. Хуманизъм и толерантност;
9. Иновативност и ефективност на педагогическите практики;
10. Автономия за провеждане на образователни политики и самоуправление, децентрализация;

Чл. 5. На всяко дете е гарантирано правото на:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено, и физическо развитие и подкрепа в съответствие с възрастта, потребностите и интересите му;

2. образование, възпитание, социализация, отглеждане;
3. здравословна, безопасна и сигурна среда;
4. участие във всички дейности, организирани и провеждани в детската градина;
5. морални и материални награди;
6. свобода на изразяване и лично мнение;
7. свобода на мисълта, съвестта и религията;
8. формиране на собствени възгледи и правото да ги изразява свободно;
9. превенция на обучителни трудности и ранно оценяване на риска от тях;
10. придобиване на компетентности в съответствие с ДОС.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание: физическо, психическо и друго насилие или форма на въздействие.

Чл. 7. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 8. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 9. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 10. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 11. Децата с изявиени дарби се ползват с мерките за специална закрила.

Чл. 12. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНА ОТГОВОРНОСТ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 13. (1) Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие, холистичен подход за развитие на детската личност и познаването на индивидуалните способности на всяко дете.

(2) Да опазваме здравето и живота на всяко дете.

Чл. 14. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 15. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 16. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 17. Да подкрепяме правото на детето за свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 18. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл. 19. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето, или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве.

Чл. 20. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението, или убежденията на родителите.

Чл. 21. Да познаваме симптомите на насилие над детето – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 23. Когато друго лице изкаже съмнения за малтретиране на дете да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 25. Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем родителите при отглеждане и възпитаване на децата.

Чл. 26. Да зачитаме достойнството на всеки родител и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 27. Да уважаваме ценностите на родителите при отглеждане и възпитаване на децата и правото им да взема решения за своите деца.

Чл. 28. Да информираме родителите за всички решения, отнасящи се до детето и когато е подходящо - да ги включваме във вземането на такива решения.

Чл. 29. Да зачитаме правото на родителите да бъдат информирани за начина по който работим с детето.

Чл. 30. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражнят правото си да откажат участие, без да изпитват чувство на вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 31. Да не използваме нашите отношения с родителите за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с родителите, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл. 32. Да осигуряваме конфиденциалност на информацията с изключение на случаите, когато имаме основание да считаме, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 33. Ангажираме се със спазването на правилата в Праилника за вътрешния трудов ред за опазване поверителността на информацията, които да са достъпни и задължителни за целия персонал. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на родителите или на законово основание. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 34. В случаите, когато има конфликт между родителите да работим открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно да се въздържаеме от вземане страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА КАТО ИТСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 35. Да изграждаме и поддържаеме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 36. Да обменяме информация и ресурси, които водят до ефективност и качество на педагогическия процес и имат отношение към благополучието и закрилата правата на детето.

Чл. 37. Да работим за утвърждаване на собствения ни и на колегите авторитет, като се въздържаеме от действия, които биха уронили престижа на професията, както и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 38. Да предоставяме висококачествени програми, обучение и услуги. Да предлагаме само услуги, за които имаме компетентност, квалификация, ресурси и правоспособност.

Чл. 39. Да работим за създаване на сигурна образователна и обществена среда, в която детето да получава най-добри здравни грижи, храна, подслон и възпитание и да живее щастливо.

Чл. 40. Да работим за подобряване сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното въздействие между професиите, които имат отношение към благополучието на детето и семейството.

Чл. 41. Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 42. Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 43. Да предлагаме модели и политика, които подпомагат благополучието на децата и родителите и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ПРИНЦИПИ НА ПУБЛИЧНИЯ СЛУЖИТЕЛ

В ЧДГ „ПУХ И ЙОРИ – ВЕЛИКО ТЪРНОВО“

Чл. 44. Всички служители са длъжни да:

1. Да обслужват децата, родителите и гражданите професионално, с грижа и отзивчивост, като им предоставят консултантска помощ и информация, ако е необходимо, за развитието и постиженията на детето;
2. Изпълняват задълженията си като създават условия за добросъвестност, достъпност и равнопоставеност при обслужването на участниците в образователния процес - деца, учители, родители.

3. Извършват административно обслужване своевременно, запознавайки гражданите със законовите основания за действията си, както и за техните права.
4. Изпълняват своите задължения компетентно, ефективно и безпристрастно.
5. Създават условия за колегиална работна среда в дух на коректност и лоялност.
6. Не уронват личното достойнство на колегите си, на децата, на родителите.
7. Не поставят под съмнение професионализма на колегите си.
8. Оказват съдействие на колегите си при изпълнение на професионалните им задължения.
9. Представят достойно ЧДГ „Пух и Йори“ с личното си поведение и публични изяви.
10. Се придържат към общоприетите морални ценности и не допускат непристойно поведение.
11. Изпълняват добросъвестно професионалните си задължения, като съгласуват дейността си и докладват за утвърждаване от работодателя на информация, проекти, и др., които ще организират, провеждат, огласят.
12. Информират директора за случаи на нарушения, разхищение, злоупотреба и корупция.
13. Защиават и опазват поверената им собственост и не я ползват за други дейности, освен предвидените.

Раздел VII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 45. Родителите са партньор, пръв помощник, гарант и опора на детската градина в дейностите за отглеждане, възпитание, обучение и социализация на децата от постъпването им до напускането на детската градина.

1. Родителите осъществяват сътрудничество и взаимодействие с персонала по всички въпроси свързани с детето, с препоръките на персонала и на детската градина.
2. Родителите проявяват почит и уважение към педагогическия, медицинския, административния и непедagogическия персонал.
3. Запознават се с предоставената информация от детската градина на родителските табла.
4. Родителите правят предложения, участват в мониторинги, провеждани от детската градина.
5. Родителите не допускат грубости, обиди, пререкания с персонала, с други родители, с деца.
6. Родителите не разпространяват лична информация за дете, родители, персонал станала им известна.
7. Родителите се срещат с ръководството на детската градина за изказване на мнения, предложения, впечатления, оплаквания.
8. Родителите се грижат за здравето на своите и на другите деца, като водят детето си на детска градина в добро здраве.
9. При необходимост от среща с екипа или ръководството на детската градина се явяват в посоченото време в групата /в детската градина/.
10. Родителите присъстват и участват в празници, тържества и други инициативи на детската градина.
11. Родителите полагат лични усилия в обществено полезна дейност за детската градина по своя инициатива или по инициатива на детската градина.

12. Родителите се запознават с организацията на учебния ден на децата, седмичното разписание на заниманията.
13. Родителите наблюдават и се запознават с творческите работи на детето, с преподавания материал, с напредъка и развитието на детето.
14. Родителите се запознават и спазват Правилника за устройството и дейността на детската градина и Етичния кодекс.
15. Родителите подкрепят и опазват доброто име, повишават авторитета на детската градина
16. При необходимост от преодоляване проблемно поведение на дете родителите извършват необходимите консултации с педагогическите специалисти в детската градина по тяхна покана или по своя инициатива
17. Родителите подпомагат детето при усвояване на знания в образователния процес, навици, умения за самообслужване, за общуване, за поведение и правила за децата, въвеждани в детската градина.
18. Родителите подкрепят всеотдайно всички законосъобразни практики и проекти за развитие на детската градина.

Чл. 46. За груби нарушения на Етичния кодекс се смятат:

1. Всички форми на насилие – психическо, физическо, заплахи, закани, упражнени върху дете, колега, персонал, родители, посетители на детското заведение;
2. Неспазване на клаузите в Раздел II от настоящия кодекс;
3. Непристойно поведение – разпри, груб и висок тон на разговор и общуване с дете, с персонал, с работодателя, колеги, родители, посетители;
4. Разпространение на поверителна за работодателя, колеги, деца и родители информация;
5. Разпространение на невярна информация, лъжи, клевети за организацията, колеги, семейства;
6. Укриване на важна за организацията на детската градина информация;

7. Злословие по отношение на организацията и на личността на други лица;
8. Проява на недобросъвестност, умишлено нарушаване на поставени изисквания и срокове;
9. Прояви, които водят до нарушаване благополучието на детето, колегите, родителите;
10. Прояви на физическо, сексуално, психическо насилие и малтретиране на дете или укриване на сведения за такива;
11. Извършване на действия и организиране на дейности без съгласуване с работодателя;
12. Подстрекаване на други лица към действия, които водят до нарушаване ритъма на работа, качеството на работа, трудовата дисциплина;
13. Нарушаване на реда и дисциплината по време на провеждане на заседание на педагогически съвет;
14. Неизпълнение на поставени и/или поети за изпълнение задачи в определения срок;
15. Словесна и физическа саморазправа, проява на агресия, психологически натиск от страна на родители към персонала на детската градина, към други родители и към деца.

Раздел VIII

САНКЦИИ

Чл. 47. Ал.1. Директорът на ЧДГ „Пух и Йори – Велико Търново“ има право след решение на комисията по етика да прилага спрямо служителите - нарушители на Етичния кодекс и реда при провеждане на заседания на Педагогическия съвет следните дисциплинарни мерки, които се отразяват в протокол на заседание на Педагогическия съвет:

1. Напомняне – на всеки служител, който се отклонява от приетия вътрешен трудов ред и етичния кодекс;
2. Забележка – на всеки служител, който се е обърнал към друг служител или гражданин, обслужван в детското заведение, с оскърбителни думи или неуважително поведение, за което са постъпили сигнали;
3. Отнемане на думата – при заседание на Педагогическия съвет, когато си позволява да продължава допускане на нарушения в реда при направена вече забележка;
4. Отстраняване от заседание (съвет) на всеки служител, който грубо възразява на наложените санкции и продължава да нарушава реда.

Ал. 2. Спрямо родителите в последователност се прилагат следните мерки със съставяне на протокол от проведена среща с етичната комисия:

1. Изслушване на родителя, писмено отправяне на забележка;
2. Публично обсъждане на поведението на родителя на родителска среща в групата;
3. Сигнализиране на органите на реда

Раздел IX

КОНТРОЛ

Чл. 48. (1) Контролът за спазване на нормите на Етичния кодекс се осъществява от Директора и Комисията по етика.

(2) Комисията по етика се избира от педагогическия съвет на детската градина и се състои от три члена.

Чл. 49. Директорът и Комисията по етика проучват обстоятелствата при съмнение или сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, разследват оплакванията и извършват проверка на сигнали за нарушения на Кодекса, подадени в писмена форма и подписани от жалващия се в срок от три дни след постъпването на сигнала.

Чл. 50. В случаите на установено грубо нарушение на Етичния кодекс, Комисията по етика може да предложи на Директора освен прилагането на санкциите по Раздел VIII по-горе и налагане на дисциплинарно наказание по чл. 187 т. 10 от Кодекса на труда.

Чл. 51. В случаите, когато Директорът и комисията по етика стигнат до заключение, че съдържащите се в жалбата обвинения са неоснователни, веднага прекратяват разследването, като изготвят мотивирано писмено заключение до жалбоподателя.

Чл. 52. Ако Директорът установи нарушение - подготвя становище, като преди това предоставя възможност на служителя да отговори на обвиненията и да се защити устно или писмено, както и да представи доказателства за несъстоятелността на обвинението.

Раздел X

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Етичен кодекс има силата на вътрешен нормативен документ в съответствие на чл. 187 т.10 от КТ.

§ 2. Неразделна част от ЕК е декларацията на служителите и родителите за спазванена ЕК.

§ 3. Етичният кодекс се публикува на сайта на детската градина.

§ 4. Етичният кодекс се съгласува със синдикалната организация.

§ 5. Етичният кодекс се гласува на Педагогически съвет.

§ 6. Комисията по етика се избира на заседание на Педагогическия съвет.

§ 7. Действието на Етичния кодекс се отнася за всички служители и родители в детската градина.